

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

5 juillet 2021

PROPOSITION DE LOI

portant des dispositions urgentes
en matière de Justice

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR
MME Sophie De Wit

SOMMAIRE

Pages

I. Exposé introductif de l'auteure principale de la proposition de loi	3
II. Discussion des articles et votes.....	4

Voir:

Doc 55 2084/ (2020/2021):

- 001: Proposition de loi de Mme Gabriëls, MM. Aouasti et Goffin, Mme Thibaut et MM. Geens, Segers et Van Hecke.
- 002: Amendement.

Voir aussi:

- 004: Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

5 juli 2021

WETSVOORSTEL

houdende dringende bepalingen
inzake Justitie

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW Sophie De Wit

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting van de hoofdindienster van het wetsvoorstel.....	3
II. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen.....	4

Zie:

Doc 55 2084/ (2020/2021):

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Gabriëls, de heren Aouasti en Goffin, mevrouw Thibaut en de heren Geens, Segers en Van Hecke.
- 002: Amendement.

Zie ook:

- 004: Tekst aangenomen door de commissie.

05054

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Kristien Van Vaerenbergh

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Christoph D'Haese, Sophie De Wit, Kristien Van Vaerenbergh
Ecolo-Groen	Claire Hugon, Cécile Thibaut, Stefaan Van Hecke
PS	Khalil Aouasti, Laurence Zanchetta, Özlem Özen
VB	Katleen Bury, Marijke Dillen
MR	Philippe Goffin, Philippe Pivin
CD&V	Koen Geens
PVDA-PTB	Nabil Boukili
Open Vld	Katja Gabriëls
Vooruit	Ben Segers

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Yngvild Ingels, Sander Loones, Wim Van der Donckt, Valerie Van Peel
N., Julie Chanson, Marie-Colline Leroy, Cécile Thibaut
N., Méïssa Hanus, Ahmed Laaouej, Patrick Prévot
Tom Van Grieken, Dries Van Langenhove, Reccino Van Lommel
Nathalie Gilson, Marie-Christine Marghem, Caroline Taquin
Els Van Hoof, Servais Verherstraeten
Greet Daems, Marco Van Hees
Patrick Dewael, Goedele Liekens
Karin Jiroflée, Kris Verduyckt

C. — Membres sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigde leden:

cdH	Vanessa Matz
DéFI	Sophie Rohonyi

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de nummering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het deft nitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beige kleurig papier)

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi, qui a obtenu l'urgence lors de la séance plénière de la Chambre des représentants du 24 juin 2021, au cours de sa réunion du 30 juin 2021.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE L'AUTEURE PRINCIPALE DE LA PROPOSITION DE LOI

Mme Katja Gabriëls (Open Vld), auteure principale, explique que la proposition de loi à l'examen vise à apporter huit modifications urgentes à divers codes et lois.

Il s'agit des modifications suivantes:

- Une modification de l'article 383ter du Code judiciaire afin que les magistrats qui poursuivent leur mandat jusqu'à 70 ans puissent encore être désignés comme magistrats suppléants.
- Le report de l'évaluation du tribunal de la famille.
- Le report de l'entrée en vigueur de la Banque de données jugements et arrêts.
- L'octroi d'une indemnité de bureau au personnel judiciaire pour le télétravail effectué lors de la crise sanitaire liée au coronavirus COVID-19.
- La modification du nouvel article 3.128 du Code civil afin de permettre la saisie et l'hypothèque de concessions portuaires, conformément au droit actuel.
- La modification de l'article 127 du Code d'instruction criminelle afin de prévenir un éventuel abus d'une procédure prévue par l'article 90*septies* lors du règlement de la procédure.
- La modification de l'article 216*bis*, alinéa 7, du Code d'instruction criminelle suite à l'introduction d'une redevance administrative pour les amendes perçues via la plateforme *Cross Border*.
- La création de cadres temporaires dans les tribunaux bruxellois en vue des prochains procès d'assises relatifs aux attentats.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel, dat tijdens de plenaire vergadering van de Kamer van volksvertegenwoordigers van 24 juni 2021 de urgentie heeft verkregen, besproken tijdens haar vergadering van 30 juni 2021.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE HOOFDINDIENSTER VAN HET WETSVOORSTEL

Mevrouw Katja Gabriëls (Open Vld), hoofdindienster, verduidelijkt dat het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel een achttal dringende wijzigingen in diverse wetboeken en wetten beoogt door te voeren.

Het gaat om:

- Een wijziging van artikel 383ter van het Gerechtelijk Wetboek opdat magistraten die hun mandaat voortzetten tot 70 jaar ook nog kunnen worden aangesteld als plaatsvervangend magistraat.
- Het uitstellen van de evaluatie van de familierechtbank.
- Het uitstellen van de inwerkingtreding van de databank van de vonnissen en arresten.
- De toekenning van een kantoorvergoeding aan het gerechtspersoneel n.a.v. de gezondheidscrisis ten gevolge van het coronavirus COVID-19.
- De wijziging van het nieuwe artikel 3.128 van het Burgerlijk Wetboek om de inbeslagname van en hypothek op havenconcessees mogelijk te maken, in overeenstemming met het bestaande recht.
- De wijziging van artikel 127 van het Wetboek van strafvordering om mogelijk misbruik van een procedure als bedoeld in artikel 90*septies* tijdens de rechtspleging te voorkomen.
- De wijziging van artikel 216*bis*, zevende lid, van het Wetboek van strafvordering naar aanleiding van de invoering van een administratieve toeslag voor boetes die via het *Cross Border*-platform worden geïnd.
- De instelling van tijdelijke personeelsformaties in de Brusselse rechtbanken met het oog op het aanstaande assisenproces over de aanslagen.

II. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

CHAPITRE 1er

Disposition générale

Article 1er

Cet article fixe le fondement constitutionnel de la compétence.

Il ne donne lieu à aucune observation.

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 2

Modifications du Code d'instruction criminelle

Art. 2

Mme Katja Gabriëls (Open Vld) explique que cet article vise à modifier le Code d'instruction criminelle afin de prévenir un éventuel abus d'une procédure prévue par l'article 90septies du même Code lors du règlement de la procédure. Cette modification fait suite à une proposition du Collège des procureurs généraux après que celui-ci a signalé, dans un courrier du 6 mai 2021, un problème sur le terrain à cet égard, à l'occasion du traitement par les juridictions d'instruction (chambre du conseil et chambre de mise en accusation) de dossiers de criminalité grave et organisée. L'avis du professeur Raf Verstraeten (KU Leuven) a également été sollicité sur cette problématique.

À la suite de cet avis, reçu après le dépôt de la proposition de loi, *Mme Katja Gabriëls et consorts* présentent l'amendement n° 1 (DOC 55 2084/002) qui tend à remplacer l'article proposé. La membre parcourt ensuite la justification de son amendement, qui valorise la jurisprudence en la matière.

M. Christoph D'Haese (N-VA) se réjouit de la présentation de cet amendement, qui ancre dans la loi la jurisprudence relative à la recevabilité des devoirs d'enquête supplémentaires.

Mme Marijke Dillen (VB) salue, elle aussi, cet amendement de la main de l'éminent professeur et pénaliste Raf Verstraeten. Elle note en passant que l'amendement à l'examen ne sera pas du goût de certains pénalistes roublards.

II. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

HOOFDSTUK 1

Algemene bepaling

Artikel 1

Dit artikel bevat de grondwettelijke bevoegdheidsgrondslag.

Er worden over dit artikel geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Wetboek van strafvordering

Art. 2

Mevrouw Katja Gabriëls (Open Vld) legt uit dat dit artikel de wijziging van artikel 127 van het Wetboek van strafvordering beoogt om mogelijk misbruik van een procedure bepaald in artikel 90septies van hetzelfde Wetboek tijdens de regeling van de rechtspleging te voorkomen. Deze wijziging komt er op voorstel van het College van procureurs-generaal, nadat het in een brief van 6 mei 2021 op een probleem hieromtrent op het terrein signaleerde, en dit naar aanleiding van de behandeling voor de onderzoeksgerichten (raadkamer en kamer van inbeschuldigingstelling) van dossiers van zware en georganiseerde criminaliteit. Over deze problematiek werd ook het advies van professor Raf Verstraeten (KU Leuven) ingewonnen.

Naar aanleiding van dit na de indiening van het wetsvoorstel verkregen advies dient *mevrouw Katja Gabriëls c.s. amendement nr. 1 (DOC 55 2084/002)* in tot de vervanging van het voorgestelde artikel. Het lid overloopt vervolgens de verantwoording van haar amendement, dat de bestaande rechtspraak ter zake valoriseert.

De heer Christoph D'Haese (N-VA) is tevreden met de indiening van dit amendement, dat de verankering betreft van de rechtspraak inzake de al dan niet ontvankelijkheid van bijkomende onderzoeksdaaden.

Ook *mevrouw Marijke Dillen (VB)* is dit amendement van de hand van eminent professor en strafpleiter, de heer Raf Verstraeten, genegen. Terzijde merkt zij op dat dit amendement niet in goede aarde zal vallen bij sommige gehaaide strafpleiters.

L'amendement n° 1 remplaçant l'article 2 est adopté à l'unanimité.

Art. 3

Mme Katja Gabriëls (Open Vld) explique que cet article prévoit qu'à l'instar de la procédure prévue en cas de perception immédiate et d'ordres de paiement, c'est d'abord la redevance administrative qui est perçue, puis seulement l'amende via la plateforme *Cross Border*.

Mme Sophie De Wit (N-VA) précise que, compte tenu de la position connue du groupe N-VA concernant *Cross Border*, son groupe ne soutiendra pas cet article.

L'article 3 est adopté par 11 voix contre 3.

CHAPITRE 3

Modification du Code judiciaire

Art. 4

Mme Katja Gabriëls (Open Vld) explique que cet article prévoit la possibilité d'exercer la fonction de magistrat suppléant après l'application de l'article 383ter du Code judiciaire. Cette possibilité n'est actuellement pas prévue, ce qui entraîne une disparité entre les magistrats qui partent à la pension respectivement à 67 ans, ou 70 ans pour la Cour de Cassation, et 70 ans, ou 73 ans pour la Cour de cassation. Dans le cadre de la réglementation actuelle, ces derniers ne peuvent plus être désignés en tant que magistrat suppléant. Le but de cet article est de mettre fin à cette inégalité.

Mme Marijke Dillen (VB) n'est pas convaincue qu'il s'agisse d'une disposition urgente. En revanche, le contenu de cette disposition ne pose aucun problème pour son groupe.

Mme Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) souligne que son groupe soutient également cette disposition, mais que ce problème avait déjà été soulevé par les acteurs de terrain lors de l'examen de la loi en question.

M. Vincent Van Quickenborne, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord, convient que ce problème, qui n'est pas strictement parlant urgent, avait déjà été signalé à l'époque par M. Geens.

L'article 4 est adopté à l'unanimité.

Amendement nr. 1 tot vervanging van artikel 2 wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

Mevrouw Katja Gabriëls (Open Vld) legt uit dat dit artikel verduidelijkt dat zoals bij de onmiddellijke inningen en de bevelen tot betaling eerst de administratieve toeslag en dan pas de boete via het *Cross Border*-platform worden geïnd.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) verduidelijkt dat gelet op het gekende standpunt van de N-VA-fractie over *Cross Border* haar fractie dit artikel niet zal steunen.

Artikel 3 wordt aangenomen met 11 tegen 3 stemmen.

HOOFDSTUK 3

Wijziging van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 4

Mevrouw Katja Gabriëls (Open Vld) geeft aan dat dit artikel het mogelijk beoogt te maken dat de functie van plaatsvervangend magistraat wordt uitgeoefend nadat artikel 383ter van het Gerechtelijk Wetboek is toegepast. Momenteel is dat niet mogelijk, wat tot discrepantie leidt tussen de magistraten die met pensioen gaan op de leeftijd van 67 jaar, of 70 jaar voor het Hof van Cassatie, dan wel 70 jaar, of 73 jaar voor het Hof van Cassatie. Binnen de bestaande regelgeving kunnen die laatste niet langer als plaatsvervangend magistraat worden aangewezen. Dit artikel strekt ertoe die ongelijkheid ongedaan te maken.

Mevrouw Marijke Dillen (VB) is niet overtuigd van de hoogdringendheid van deze bepaling. De inhoud ervan is voor haar fractie wel niet problematisch.

Mevrouw Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) merkt op dat ook haar fractie instemt met de bepaling doch dat het hier gaat over een probleem dat ten tijde van de besprekking van de betreffende wet al door het terrein is opgeworpen geworden.

De heer Vincent Van Quickenborne, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee, beaamt dat het probleem, dat strikt gezien niet hoogdringend is, destijds door de heer Geens is gesigneerd geworden.

Artikel 4 wordt eenparig aangenomen.

CHAPITRE 4

Modification de la loi du 30 juillet 2013 portant création d'un tribunal de la famille et de la jeunesse

Art. 5

Mme Katja Gabriëls (Open Vld) explique que cet article vise le report de l'évaluation du tribunal de la famille jusqu'au 30 septembre 2023. Ce report est nécessaire car l'évaluation a pris du retard en raison de la pandémie de coronavirus. Il avait été décidé en janvier 2020 de faire réaliser cette évaluation par des institutions universitaires, après attribution d'un marché public. Aucune université ne s'est toutefois portée candidate dans les délais de validité de l'offre du marché public. Par conséquent, un nouvel appel d'offres devra être publié par le SPF Justice.

Ce report permet également de prendre en compte le fonctionnement des tribunaux dans une année, 2022, qui est représentative. En raison de la pandémie de COVID-19, les années 2020 et 2021 ne sont pas représentatives du fonctionnement normal des tribunaux.

Mme Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) reconnaît que 2020 a également été une année difficile pour les juridictions et notamment pour les tribunaux de la famille, qui ont dû s'adapter. Il est toutefois permis de se demander si l'impact de la pandémie en 2021 est encore de nature à justifier un report de l'évaluation jusqu'au 30 septembre 2023 et si cette date ne pourrait pas être avancée.

Mme Marijke Dillen (VB) souscrit à ces propos. L'intervenante souligne que le fonctionnement des tribunaux s'est plus ou moins normalisé en 2021. Le groupe de l'intervenante regrette dès lors que l'évaluation soit retardée, car les résultats de celle-ci sont attendus avec impatience sur le terrain.

Mme Vanessa Matz (cdH) regrette ce report. Cela aura donc pris 9 ans pour arriver à une évaluation. La crise du COVID-19 ne justifie pas tout.

Le ministre précise que le but est d'évaluer le fonctionnement des tribunaux de la famille en se fondant sur une année de travail représentative.

Mme Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) souligne que cela fait déjà un certain temps que les tribunaux de la famille ont vu le jour.

HOOFDSTUK 4

Wijziging van de wet van 30 juli 2013 betreffende de invoering van een familie- en jeugdrechtbank

Art. 5

Mevrouw Katja Gabriëls (Open Vld) geeft aan dat dit artikel de evaluatie van de familierechtbank beoogt uit te stellen tot 30 september 2023. Dit uitstel is noodzakelijk omdat de evaluatie als gevolg van de coronaviruspandemie achterstand heeft opgelopen. In januari 2020 werd beslist om deze evaluatie te laten gebeuren door universitaire instellingen, na toekenning van een openbare aanbesteding. Evenwel heeft geen enkele universiteit zich kandidaat gesteld binnen de geldigheidstermijnen van de openbare aanbesteding. Bijgevolg zal een nieuwe openbare aanbesteding moeten worden uitgeschreven door de FOD Justitie.

Door voor uitstel te kiezen, kan bovendien rekening worden gehouden met de werking van de rechtbanken in 2022, dat een representatief jaar is. Als gevolg van de COVID-19-pandemie zijn de jaren 2020 en 2021 niet representatief voor een normale werking van de rechtbanken.

Mevrouw Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) beaamt dat 2020 ook voor rechtbanken en familierechtbanken een moeilijk jaar is geweest om zich aan te passen. Doch de vraag stelt zich evenwel of de impact van de pandemie in 2021 nog dermate groot is dat de evaluatie moet worden uitgesteld tot 30 september 2023 en of deze datum niet kan worden vervroegd.

Mevrouw Marijke Dillen (VB) sluit zich hierbij aan en stipt aan dat in 2021 de werking van de rechtbanken min of meer genormaliseerd is geworden. Haar fractie betreurt dan ook dat de evaluatie op de lange baan wordt geschoven en merkt op dat het terrein reikhalzend uitkijkt naar de resultaten van deze evaluatie.

Mevrouw Vanessa Matz (cdH) betreurt dit uitstel. Een evaluatie zal dus negen jaar op zich hebben laten wachten. Niet alles kan door de COVID-19-crisis worden gerechtvaardigd.

De minister verduidelijkt dat het de bedoeling is om met een representatief werkjaar te werken voor de evaluatie van het functioneren van de familierechtbanken.

Mevrouw Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) stipt aan dat de familierechtbanken al langer bestaan dan vandaag.

Mme Marijke Dillen (VB) constate qu'aucune institution universitaire ne s'est montrée disposée à réaliser cette évaluation. L'intervenante demande des précisions à cet égard.

Le ministre répond que c'est effectivement le cas et qu'un nouvel appel d'offres sera lancé.

L'article 5 est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 5

Modification de la loi du 5 mai 2019 modifiant le Code d'instruction criminelle et le Code judiciaire en ce qui concerne la publication des jugements et des arrêts

Art. 6

Mme Katja Gabriëls (Open Vld) souligne que cet article reporte au 1er septembre l'entrée en vigueur de la loi du 5 mai 2019 modifiant le Code d'instruction criminelle et le Code judiciaire en ce qui concerne la publication des jugements et des arrêts, tout en offrant au Roi la possibilité de fixer une date d'entrée en vigueur antérieure. Ce report est nécessaire, car on a pu constater lors de l'élaboration de la banque de données que la législation actuelle comporte de nombreuses lacunes. Comme l'a également confirmé l'Autorité de protection des données, il convient d'ancrer dans la loi certains éléments tels que:

- la description des objectifs de la banque de données;
- la mention des données ou à tout le moins des catégories générales de données à inclure dans la banque de données;
- des indications sur la durée de conservation de ces données ou un renvoi aux règles déjà applicables en la matière;
- l'indication du gestionnaire de la banque de données et du responsable du traitement des données à caractère personnel;
- la mise en place d'un cadre pour la gestion de l'accès à la banque de données.

Des progrès ont déjà été réalisés sur un certain nombre d'aspects du projet "Banque de données jugements et arrêts". Ainsi, en décembre 2020, on a donné le feu vert pour mettre sur pied six modules de travail et groupes de travail. Par exemple, un groupe de travail a été mis

Mevrouw Marijke Dillen (VB) stelt vast dat er geen universitaire instellingen bereid zijn gevonden om deze evaluatie te doen en wenst hierover meer duiding te verkrijgen.

De minister antwoordt dat dit inderdaad het geval is en dat een nieuwe oproep zal worden gedaan.

Artikel 5 wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 5

Wijziging van de wet van 5 mei 2019 tot wijziging van het Wetboek van strafvordering en het Gerechtelijk Wetboek wat de bekendmaking van de vonnissen en arresten betreft

Art. 6

Mevrouw Katja Gabriëls (Open Vld) stipt aan dat dit artikel de inwerkingtreding van de wet van 5 mei 2019 tot wijziging van het Wetboek van strafvordering en het Gerechtelijk Wetboek wat de bekendmaking van de vonnissen en arresten betreft, tot 1 september 2022 uitstelt, waarbij de Koning de mogelijkheid wordt geboden een vroegere datum van inwerkingtreding te bepalen. Dit uitstel is nodig omdat bij de uitwerking van de databank werd vastgesteld dat de huidige wetgeving heel wat lacunes kent. In de wet moeten, wat ook bevestigd is geworden door de Gegevensbeschermingsautoriteit, een aantal zaken worden verankerd zoals:

- het omschrijven van de doelstellingen van de databank;
- het bepalen van de gegevens die in de databank zullen worden opgenomen, of minstens de algemene gegevenscategorieën die erin zullen worden opgenomen;
- indicaties over de bewaartijd van die gegevens, of verwijzing naar reeds bestaande regels ter zake;
- het aanduiden van de beheerder van de databank, evenals van de verantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens;
- het bieden van een kader voor het toegangsbeheer van de databank.

Er werd reeds vooruitgang geboekt voor een aantal deelaspecten van het project "Databank vonnissen en arresten". Zo werd in december 2020 het fiat gegeven om van start te gaan met 6 werkpakketten en werkgroepen. Er werd bijvoorbeeld een werkgroep opgericht voor de

en place en ce qui concerne la préparation de l'avant-projet de loi, la structure de gouvernance de la base de données, la conformité avec le RGPD, la standardisation des jugements et arrêts, etc.

L'objectif de ces groupes de travail est en premier lieu de compléter le cadre légal en élaborant un avant-projet de loi.

Mme Sophie De Wit (N-VA) constate qu'étant donné qu'une nouvelle loi entrera de toute façon en vigueur, le report actuel est artificiel. Elle souligne l'importance de ce projet pour l'accès à la justice et estime qu'il est donc urgent de le mettre en œuvre.

Mme Marijke Dillen (VB) fait remarquer que cet article n'a pas sa place dans une proposition de loi pour laquelle l'urgence a été demandée. Elle demande au ministre s'il peut avancer un calendrier pour cette nouvelle initiative législative. La membre comprend les défis techniques qui sont liés à ce projet, mais elle fait remarquer qu'il traîne depuis longtemps déjà. Compte tenu de l'importance de cet instrument pour le terrain, elle demande instamment que l'initiative législative soit rapidement mise en œuvre.

Le ministre convient de l'importance de cet instrument pour la transparence de la justice. Il précise que la loi du 5 mai 2019 faisait uniquement référence à une base de données accessible au public et non à une base de données électronique interne des jugements et arrêts dans laquelle toutes les décisions judiciaires peuvent être stockées de manière non anonymisée pour être consultées ultérieurement par les magistrats, d'où une lacune sur ce point dans la loi précitée. La loi sera donc modifiée conformément à l'avis de l'APD. Au cours des six derniers mois, les trois collèges, l'IFJ et l'administration ont collaboré intensivement à l'élaboration du nouveau projet de loi, qui précisera toutes les spécificités d'une telle base de données.

En ce qui concerne l'aspect technique, plusieurs groupes de travail thématiques ont été organisés autour des questions de l'anonymisation, de la pseudonymisation et de la gouvernance de la base de données. Le 19 mai 2021, les trois collèges sont parvenus à un accord sur les principes de cette base de données. On travaille maintenant assidûment à l'élaboration du projet de loi. En outre, on recherche un outil qui devrait permettre d'anonymiser le plus possible de manière automatique. On travaille également à la gestion de l'accès aux jugements et aux arrêts dans leur intégralité. D'où le report proposé, qui est tout de même urgent, car sinon, la loi du 5 mai 2019 entrerait en vigueur le 1er septembre 2021.

opmaak van het voorontwerp van wet, van de governancestructuur van de databank, van de conformiteit met de GDPR, van de standaardisatie van de vonnissen en arresten, enz.

De focus van deze werkgroepen ligt in de eerste plaats op het vervolledigen van het wettelijk kader door de opmaak van een voorontwerp van wet.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) stelt vast dat aangezien er toch een nieuwe wet zal komen die ook in werking zal treden, het voorliggende uitstel artificieel is. Zij benadrukt het belang van dit project voor de toegankelijkheid tot justitie en meent dat gepaste spoed dan ook nodig is.

Mevrouw Marijke Dillen (VB) merkt op dat dit artikel niet thuis hoort in een wetsvoorstel waarvoor de hoogdringendheid werd gevraagd. Zij vraagt de minister of hij een tijdspad voor dit nieuw aangekondigd wetgevend initiatief kan vooropstellen. Het lid heeft een zeker begrip voor de technische uitdagingen waarmee dit project gepaard gaat maar merkt op dat het toch al wel lang aansleept. Gelet op het belang van dit instrument voor het terrein dringt zij erop aan om snel werk te maken van het wetgevend initiatief.

De minister beaamt het belang van dit instrument voor de transparantie van justitie. Hij verduidelijkt dat er in de wet van 5 mei 2019 enkel sprake was van een voor het publiek toegankelijke databank en niet van een interne elektronische databank van vonnissen en arresten waarin alle gerechtelijke beslissingen op niet-geanonimiseerde wijze kunnen worden opgeslagen met het oog op een latere raadpleging ervan door magistraten, met als gevolg een lacune op dit punt in voormalde wet. De wet wordt daarom overeenkomstig het advies van de GBA aangepast. De voorbije zes maanden hebben de 3 colleges, het IGO en de administratie intensief samengewerkt aan de opmaak van het nieuwe wetsontwerp dat alle contouren van zo'n databank zal omvatten.

Wat het technisch aspect betreft, werden verschillende thematische werkgroepen rond de vraagstukken van anonimisering, pseudonimisering en governance van de databank georganiseerd. De 3 colleges zijn op 19 mei 2021 tot een akkoord gekomen over de principes van deze databank. Er wordt nu naarstig gewerkt aan de opmaak van het wetsontwerp. Voorts is men op zoek naar een tool die het mogelijk moet maken om zo maximaal mogelijk automatisch te anonimiseren. Ook wordt gewerkt aan het toegangsbeheer van vonnissen en arresten in integrale vorm. Vandaar het voorgestelde uitstel dat toch wel hoogdringend is aangezien anders de wet van 5 mei 2019 op 1 september 2021 in werking zou treden.

Mme Marijke Dillen (VB) demande si on ne peut pas s'inspirer des pays voisins, comme les Pays-Bas.

Le ministre répond que la comparaison a déjà été effectuée mais qu'à l'heure actuelle, aucun pays voisin ne peut pseudonymiser de manière entièrement automatique. On recherche donc une entreprise qui pourrait le faire en Belgique. En ce qui concerne les Pays-Bas, il répond que seul un nombre limité de jugements et d'arrêts y sont publiés. C'est un problème que rencontrent de nombreux pays. Le ministre espère qu'on pourra faire les bons choix avec l'approche mentionnée précédemment.

L'article 6 est adopté par 11 voix et 3 abstentions.

CHAPITRE 6

De l'indemnité de bureau accordée au personnel judiciaire pour le télétravail effectué lors de la crise sanitaire liée au coronavirus COVID-19

Art. 7

Mme Katja Gabriëls (Open Vld) explique qu'à l'instar de l'arrêté royal du 9 mai 2021 concernant la mesure de soutien en matière de l'indemnité pour télétravail dans la fonction publique fédérale administrative en raison de la pandémie de COVID-19, cet article prévoit une indemnité de bureau pour le personnel judiciaire à condition qu'il ait travaillé à domicile quatre jours par mois. Cette indemnité est accordée pour la période du 1er janvier au 31 août 2021. Cet article répond également à la remarque du Conseil d'État selon laquelle une base juridique devrait être prévue à cet effet.

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

L'article 7 est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 7

Modification du Code civil

Art. 8

Mme Katja Gabriëls (Open Vld) explique que cette disposition modifie le nouvel article 3.182 du Code civil, qui entre en vigueur le 1er septembre prochain. Conformément à l'article 3.182, le titulaire d'un droit de

Mevrouw Marijke Dillen (VB) vraagt of de mosterd niet in de buurlanden kan worden gehaald, zoals bijvoorbeeld in Nederland.

De minister antwoordt dat de vergelijking al werd gemaakt maar dat op dit ogenblik geen enkel buurland het zo goed als volledig automatisch kan pseudonimiseren. Er wordt dan ook naar een bedrijf gezocht die dit mogelijk moet maken in België. Wat Nederland betreft, antwoordt hij dat daar maar een beperkt aantal vonnissen en arresten worden gepubliceerd. Het is een vraagstuk waarmee vele landen worstelen. De minister hoopt dat met de eerder vermelde aanpak de juiste keuzes kunnen worden gemaakt.

Artikel 6 wordt aangenomen met 11 stemmen en 3 onthoudingen.

HOOFDSTUK 6

Kantoorvergoeding toegekend aan het gerechtspersoneel voor telewerken in het kader van de gezondheidscrisis ten gevolge van het coronavirus COVID-19

Art. 7

Mevrouw Katja Gabriëls (Open Vld) verduidelijkt dat dit artikel, naar het voorbeeld van het koninklijk besluit van 9 mei 2021 betreffende de steunmaatregel inzake de vergoeding voor telewerk in het federaal administratief openbaar ambt ingevolge de COVID-19-pandemie, voorziet in een kantoorvergoeding voor het gerechtspersoneel op voorwaarde dat zij 4 dagen per maand van thuis hebben gewerkt. Deze vergoeding wordt toegekend voor de periode van 1 januari tot 31 augustus 2021. Dit artikel komt ook tegemoet aan de bemerking van de Raad van State dat hiervoor in een rechtsgrondslag moet worden voorzien.

Er worden over dit artikel geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 7 wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 7

Wijziging van het Burgerlijk Wetboek

Art. 8

Mevrouw Katja Gabriëls (Open Vld) legt uit dat deze bepaling het nieuwe artikel 3.182 van het Burgerlijk Wetboek, dat op 1 september in werking treedt, wijzigt. Artikel 3.182 leidt ertoe dat de titularis van een accessoir

superficie-conséquence n'a pas la possibilité d'hypothéquer séparément ce droit de superficie ou les bâtiments construits dans ce cadre. Le droit de superficie-conséquence étant lié au droit principal, il ne peut en effet être vendu séparément. Cette règle pose peu de problèmes dans la pratique, dès lors que le titulaire d'un droit de superficie-conséquence peut hypothéquer son droit principal (emphytéose, usufruit, etc.).

Dans un cas, cependant, il y a un problème pratique, à savoir lorsque le droit principal est une concession. L'intervenante l'illustre par l'exemple suivant: une entreprise portuaire X accorde une concession à Y. Ce dernier souhaite ériger une construction et obtient à cette fin un financement auprès d'une banque Z. Z réclame une sûreté. Une hypothèque sur une concession n'est cependant pas possible (une concession est un droit administratif et donc inaliénable) et une hypothèque sur un droit de superficie-conséquence n'est pas non plus possible.

Il en résulte une remise en cause de la pratique de financement existante: cette pratique consiste pour le concessionnaire à faire financer sa construction par Z avec une hypothèque en faveur de ce dernier. Si le concessionnaire ne rembourse pas son emprunt, Z et X rechercheront ensemble un candidat repreneur, maintenant ainsi le lien entre la concession et la construction. Une certaine lecture du nouvel article ne permettrait toutefois plus cette approche pragmatique.

Mme Gabriels attire l'attention sur le fait que les travaux préparatoires de l'article 3.45 du Code civil montrent également que les contrats de concession doivent rester hors du champ d'application du Code civil. Pour cette raison, et afin de ne pas compromettre le financement existant de projets d'infrastructure, il convient de modifier sans tarder l'article 3.182 du Code civil. Febelfin, les entreprises portuaires et la Fédération royale du notariat belge sont également favorables à cette modification. Comme cette disposition entrera en vigueur le 1er septembre 2021, l'idéal serait d'y procéder avant cette date afin de lever les inquiétudes des banques.

L'article 8 est adopté à l'unanimité.

opstalrecht niet de mogelijkheid heeft om dat opstalrecht of de gebouwen die in dat kader worden opgericht, afzonderlijk te hypothekeren. Aangezien het accessoire opstalrecht vasthangt aan het hoofdrecht kan het immers niet afzonderlijk worden verkocht. Deze regel stelt in de praktijk weinig problemen, aangezien de titularis van een accessoir opstalrecht zijn hoofdrecht (erfpacht, vruchtgebruik, enzovoort) kan hypothekeren.

In één geval is er wel een praktisch probleem, namelijk wanneer het hoofdrecht een concessie is. De spreker licht dit toe aan de hand van volgend voorbeeld: een havenbedrijf X verleent een concessie aan Y. Deze laatste wil een bouwwerk oprichten en gaat hiervoor een financiering aan bij een bank Z. Z wil een zekerheid. Een hypotheek op een concessie is echter niet mogelijk (een concessie is een administratief recht, en dus onvervreemdbaar) en een hypotheek op een accessoir opstalrecht is ook niet mogelijk.

Dat leidt ertoe dat de bestaande financieringspraktijk in het gedrang komt: deze praktijk bestaat erin dat de concessiehouder zijn gebouw laat financieren door Z met een hypotheek ten voordele van deze laatste. Wanneer de concessiehouder zijn lening niet terugbetaalt, gaan Z en X gezamenlijk op zoek naar een kandidaat-overnemer, waardoor de concessie en het gebouw aan elkaar blijven gekoppeld. Die pragmatische aanpak zou evenwel niet meer mogelijk zijn in een bepaalde lezing van het nieuwe artikel.

Mevrouw Gabriëls vestigt er de aandacht op dat ook doorheen de parlementaire geschiedenis van artikel 3.45 van het Burgerlijk Wetboek blijkt dat concessievereenkomsten buiten het toepassingsdomein van het Burgerlijk Wetboek moeten blijven. Om die reden en om de bestaande financiering van infrastructuurprojecten niet in het gedrang te brengen, is een urgente aanpassing van artikel 3.182 van het Burgerlijk Wetboek nodig. Ook Febelfin, de havenbedrijven en de Koninklijke Federatie voor het Belgische Notariaat steunen deze aanpassing. Aangezien deze bepaling op 1 september 2021 in werking treedt, zou dit idealiter nog voordien moeten gebeuren, om ongerustheid bij de banken weg te nemen.

Artikel 8 wordt eenparig aangenomen.

CHAPITRE 8

**Création de cadres temporaires
en vue du procès d'assises
des attentats du 22 mars 2016**

Art. 9 à 11

Mme Katja Gabriëls (Open Vld) précise que ces articles créent des cadres temporaires en vue de l'ouverture prochaine du procès d'assises contre les auteurs des attentats de Bruxelles du 22 mars 2016, qui devrait s'ouvrir le 1er septembre 2022 et durer plus d'un an. L'ampleur du procès nécessite la création d'une seconde cour d'assises à Bruxelles spécifiquement pour ce procès et la mise à disposition de personnel. Quatre conseillers sont nécessaires pour cette deuxième cour d'assises. Un conseiller exercera la fonction de président de la cour, un autre sera suppléant et deux conseillers qui étaient juges d'instruction au moment de l'instruction devront se tenir à la disposition de la cour d'assises pour donner des explications. Pour ce procès, des conseillers expérimentés près la cour d'appel seront détachés et seront remplacés. Ce remplacement passe par la création de cadres temporaires. En outre, quatre juges, à savoir deux assesseurs et deux suppléants, et dix greffiers sont également nécessaires. Pour ces fonctions également, il sera fait appel à des personnes expérimentées, qui seront remplacées au sein du tribunal de première instance, ce qui nécessitera donc des cadres temporaires. Ces cadres temporaires sont tous créés pour une période commençant le 1er janvier 2022, afin de préparer le procès, et se terminant le 1er janvier 2024.

Mme Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) fait observer qu'il est important de bien gérer ce procès pour terrorisme. Elle demande pourquoi on a choisi de faire appel à des magistrats et pas à des juristes et pourquoi du personnel supplémentaire est recruté en dehors du cadre. Enfin, elle constate que la mesure de la charge de travail et l'évaluation du fonctionnement de la Cour d'appel de Bruxelles se font toujours attendre. La membre exprime l'espoir que toute circonstance particulière ne donnera pas lieu au recrutement de personnel supplémentaire.

Le ministre souligne que le procès des attentats du 22 mars 2016 nécessite la mise en place d'une seconde cour d'assises à Bruxelles. Les meilleurs éléments seront sélectionnés pour y participer. Pour éviter de compromettre le fonctionnement normal du tribunal de première instance et de la cour d'appel de Bruxelles, du personnel supplémentaire sera recruté. En ce qui concerne les cadres, il n'est absolument pas question

HOOFDSTUK 8

**Instelling van tijdelijke personeelsformaties
met het oog op het assisenproces
over de aanslagen van 22 maart 2016**

Art. 9 tot 11

Mevrouw Katja Gabriëls (Open Vld) verduidelijkt dat deze artikelen tijdelijke personeelsformaties instellen met het oog op de nakende inleiding van het assisenproces tegen de daders van de aanslagen te Brussel op 22 maart 2016, dat van start zou moeten gaan op 1 september 2022 en meer dan een jaar zou duren. De omvang van het proces noopt tot de oprichting van een tweede hof van assisen te Brussel specifiek voor dit proces en de terbeschikkingstelling van personeel. Voor dit tweede hof van assisen zijn 4 raadsheren nodig. Deze raadsheren zullen worden ingezet als voorzitter van het hof, een plaatsvervanger en 2 raadsheren die ten tijde van het onderzoek onderzoeksrechter waren en tijdens het proces ter beschikking moeten zijn van het hof van assisen om toelichting te geven. Voor dit proces zullen ervaren raadsheren van het hof van beroep worden vrijgesteld, die vervangen zullen worden. Om deze vervanging mogelijk te maken, is een tijdelijke personeelsformatie nodig. Daarnaast zijn eveneens 4 rechters, meer bepaald 2 bijzitters en 2 plaatsvervangers, en 10 griffiers nodig. Ook hiervoor zal men een beroep doen op ervaren mensen, die binnen de rechtbank van eerste aanleg zullen worden vervangen en waarvoor tijdelijke personeelsformaties nodig zijn. Deze tijdelijke personeelsformaties worden allemaal ingesteld voor een periode die ingaat op 1 januari 2022, met het oog op de voorbereiding van het proces, en ten einde loopt op 1 januari 2024.

Mevrouw Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) merkt op dat het belangrijk is dat het terreurproces in goede banen wordt geleid. Zij wenst te vernemen waarom de keuze werd gemaakt voor magistraten en niet voor juristen en waarom buiten de personeelsformatie extra werkkrachten worden aangenomen. Tot slot stelt zij vast dat het nog altijd wachten is op de werklastmeting en de evaluatie van de werking van het hof van beroep te Brussel. Het lid drukt de hoop uit dat niet elke bijzondere omstandigheid noopt tot de aanwerving van bijkomende werkkrachten.

De minister merkt op dat het terreurproces de instelling van een tweede hof van assisen te Brussel nodig maakt. De beste krachten worden geselecteerd om hierin te werken. Om te vermijden dat hierdoor de normale werking van de rechtbank van eerste aanleg en het hof van beroep te Brussel in gedrang komt, wordt bijkomend personeel aangeworven. Wat de personeelsformaties betreft, is het geenszins de bedoeling om de

de poursuivre l'extension des cadres à Bruxelles. Le Conseil supérieur de la justice a entamé un audit sur le fonctionnement de la cour d'appel, qui devrait servir de base à l'élaboration de solutions plus structurelles. Dans le souci d'une plus grande efficacité, des discussions seront également engagées avec les plus hauts magistrats de cette juridiction. En ce qui concerne la mesure de la charge de travail, le Collège des cours et tribunaux donnera au ministre de plus amples informations sur l'état d'avancement de cet exercice avant les vacances d'été. Le même exercice bat d'ailleurs son plein en ce moment au niveau du ministère public.

M. Christoph D'Haese (N-VA) demande si cela signifie qu'un dossier d'assises sera examiné deux fois, c'est-à-dire par deux chambres?

Le ministre explique que les magistrats ne peuvent être remplacés par des avocats. On pourrait penser que ces nominations vont entraîner une nouvelle extension du cadre, puisque les personnes désignées resteront en place après le procès. Mais comme l'a révélé une étude récente sur la pyramide des âges des conseillers et des juges à Bruxelles, plusieurs départs à la retraite sont à prévoir dans les trois prochaines années, si bien que les remplacements nécessaires pour les postes qui deviendront vacants après 2024 ne pourront être effectués tant que l'on ne sera pas sous la limite du cadre prévu. Autrement dit, ces nominations supplémentaires permettront de compenser ces départs.

En réponse à la question de M. D'Haese, le ministre explique qu'une des cours d'assises s'occupera spécifiquement du procès des attentats terroristes, tandis que l'autre cour continuera à traiter normalement les autres procès d'assises.

Les articles 9 à 11 sont successivement adoptés par 11 voix et 3 abstentions.

CHAPITRE 9

Entrée en vigueur

Art. 12 et 13

Ces articles concernent l'entrée en vigueur de la loi.

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

Les articles 12 et 13 sont successivement adoptés à l'unanimité.

personnelsformaties in Brussel te blijven uitbreiden. De Hoge Raad voor de Justitie heeft een audit naar de werking van het hof van beroep opgestart dat de handvaten moeten aanreiken om tot meer structurele oplossingen te komen. Om tot meer efficiëntie te komen, worden ook gesprekken aangeknoopt met de hoogste magistraten van dit rechtscollege. Inzake de voortgang van de werklastmeting zal het College van de hoven en rechtbanken de minister nog voor het zomerreces meer duiding geven. Ook op het niveau van het openbaar ministerie is dit proces volop aan de gang.

De heer Christoph D'Haese (N-VA) vraagt of dit betekent dat een assisendossier aldus tweemaal, door 2 kamers, zal worden bestudeerd?

De minister legt uit dat de magistraten niet kunnen worden vervangen door juristen. Men zou kunnen denken dat deze aanwijzingen opnieuw een uitbreiding van de personelsformatie betekenen aangezien zij na het proces zullen aanblijven. Evenwel is uit een recente studie over de leeftijdspiramide van de raadsherren en rechters in Brussel gebleken dat er de komende 3 jaar meerdere pensioenneringen te verwachten zijn, waardoor de plaatsen die na 2024 vrijkomen niet zullen kunnen worden opgevuld tot men onder het limiet van de personelsformatie komt, met andere woorden op die manier kunnen deze bijkomende aanwijzingen worden ingepast.

Wat de vraag van de heer D'Haese betreft, antwoordt de minister dat één hof van assisen in het bijzonder het terreurproces zal behandelen, het andere hof van assisen zal de overige normale assisenzaken blijven behandelen.

De artikelen 9 tot 11 worden achtereenvolgens aangenomen met 11 stemmen en 3 onthoudingen.

HOOFDSTUK 9

Inwerkingtreding

Art. 12 en 13

Deze artikelen betreffen de inwerkingtreding.

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen 12 en 13 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Des corrections d'ordre légitique sont apportées au texte.

L'ensemble de la proposition de loi, telle qu'elle a été modifiée et corrigée sur le plan légitique, est adopté par 11 voix et 3 abstentions.

Le résultat du vote nominatif est le suivant:

Ont voté pour:

Ecolo-Groen: Cécile Thibaut, Stefaan Van Hecke;

PS: Khalil Aouasti, Özlem Özen;

VB: Katleen Bury, Marijke Dillen;

MR: Philippe Goffin, Philippe Pivin;

CD&V: Koen Geens;

Open Vld: Katja Gabriëls;

Vooruit: Ben Segers.

Ont voté contre:

Nihil.

Se sont abstenus:

N-VA: Christoph D'Haese, Sophie De Wit, Kristien Van Vaerenbergh.

La rapporteure,

Sophie DE WIT

La présidente,

Kristien VAN VAERENBERGH

Dispositions nécessitant une mesure d'exécution (art. 78.2, alinéa 4, du Règlement de la Chambre): *nihil.*

Er worden wetgevingstechnische verbeteringen aangebracht.

Het geheel van het wetsvoorstel, zoals geamendeerd en wetgevingstechnisch verbeterd, wordt bij naamstemming aangenomen met 11 stemmen en 3 onthoudingen.

De naamstemming is als volgt:

Hebben voorgestemd:

Ecolo-Groen: Cécile Thibaut, Stefaan Van Hecke;

PS: Khalil Aouasti, Özlem Özen;

VB: Katleen Bury, Marijke Dillen;

MR: Philippe Goffin, Philippe Pivin;

CD&V: Koen Geens;

Open Vld: Katja Gabriëls;

Vooruit: Ben Segers.

Hebben tegengestemd:

Nihil.

Hebben zich onthouden:

N-VA: Christoph D'Haese, Sophie De Wit, Kristien Van Vaerenbergh.

De rapportrice,

Sophie DE WIT

De voorzitster,

Kristien VAN VAERENBERGH

Bepalingen die een uitvoeringsmaatregel vereisen (artikel 78.2, vierde lid, van het Kamerreglement): *nihil.*